

Мукачівський державний університет
Кафедра теорії та методики дошкільної освіти

ІСТОРІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Збірник тестових завдань з курсу

для студентів денної та заочної форми навчання
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Мукачево
МДУ 2019

*Розглянуто та рекомендовано до друку науково-методичною радою
Мукачівського державного університету
протокол № 6 від 14.02.2019 р.
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри
теорії та методики дошкільної освіти
Протокол №5 від 21.11.2018 р.*

Укладач

Попович О.М. - к.пед.н., ст.викладач кафедри теорії та методики дошкільної освіти МДУ

Рецензент

Молнар Т.І.- к.пед.н., доцент кафедри теорії та методики початкової освіти МДУ

Історія дошкільної педагогіки: збірник тестів з курсу для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / укладач О. М. Попович. - Мукачево : МДУ, 2019. - 56 с.

У навчально-методичному виданні представлені тестові завдання з історії дошкільної педагогіки для самоперевірки або контролю знань студентів педагогічного факультету. Рекомендовано для студентів денної та заочної форми навчання.

© МДУ, 2019

ЗМІСТ

Вступ	4
Програма навчальної дисципліни	5
Змістовий модуль 1. Історія зарубіжної освітньо-виховної теорії і практики з давніх часів до середини XIX ст.	10
Змістовий модуль 2. Суспільне дошкільне виховання за кордоном в XIX — на поч. XX ст.	20
Змістовий модуль 3. Історія вітчизняної освіти, педагогічної думки із стародавніх часів до початку XX ст.	25
Змістовий модуль 4. Теорія і практика виховання дітей дошкільного віку в Україні (кінець XIX — початок XX ст.)	32
Змістовий модуль 5. Освіта, суспільне дошкільне виховання, педагогічна наука в Україні у 20-30 рр. XX ст.	37
Змістовий модуль 6. Освіта, суспільне дошкільне виховання, педагогічна наука в Україні у другій половині XX ст. — на поч. XXI ст.	45
Критерії оцінювання	52
Ключі до розв'язання тестів	53
Список використаних та рекомендованих джерел	55

ВСТУП

В умовах реформування вищої освіти важливого значення набуває підготовка студентів до вимог європейської освітньої системи, яка передбачає впровадження тестових форм оцінювання навчальних досягнень майбутніх фахівців. У сучасному навчальному процесі вищої школи активно використовуються письмові контрольні тестові роботи, які не лише урізноманітнюють форми контролю успішності навчання, але мають змістове навантаження щодо самостійного засвоєння знань студентами. Формування та діагностика знань стає не лише функцією викладача, але й відповідальною справою студента, який має можливість у процесі самопідготовки використовувати тестові завдання для організації ефективного навчання, внутрішньо мотивованого й цікавого.

Отже, у навчально-методичному виданні вміщено тестові завдання для самопідготовки та самоконтролю знань студентів педагогічних вузів з історії дошкільної педагогіки. Метою сконструйованих тестових завдань є підвищення сприйнятливості до засвоєння педагогічних знань, формування інформаційного тезаурусу навчальної дисципліни, оволодіння прийомами розумової діяльності, самоперевірка та самооцінювання рівня сформованості педагогічної компетентності майбутніх вихователів.

Завдяки розв'язанню універсальних тестових завдань різноманітних форм та рівня складності, студенти також набувають навичок швидкого та правильного виконання різних видів тестових завдань та завдань з відкритою відповіддю, структурують та узагальнюють великий обсяг наукової інформації, конкретизують увагу на вузлових питаннях, виявляють прогалини у знаннях, намічають стратегію подальшого доопрацювання навчального матеріалу.

Завдання тестів стосується різних аспектів історії дошкільної педагогіки (володіння системою понять, їх диференційними ознаками та зв'язками між поняттями, володіння категоріальним класуванням тощо). До кожної з навчальних тем розроблено комплексну, логічно вибудовану систему завдань, покрокове виконання яких сприятиме глибшому розумінню студентами тих чи інших аспектів змістової проблематики дисципліни, надасть проблемно-орієнтованого характеру процесу засвоєння ними матеріалу. Зрештою, робота над тематичними тестовими завданнями забезпечує систематичну активну роботу студентів протягом семестру, водночас підвищуючи рівень індивідуалізації навчання завдяки рефлексивним співбесідам викладача та студента з приводу правильності виконання тестів.

Виконання тестових завдань з історії дошкільної педагогіки забезпечують тривалість збереження засвоєного матеріалу, а нестереотипні розв'язки генерують можливість особистих мікровідкриттів, самостійного критичного аналізу результатів та досягнень.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ОСВІТНЬО-ВІХОВНОЇ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ З ДАВНІХ ЧАСІВ ДО СЕРЕДИНИ ХІХ СТ.

Предмет, завдання, джерела історії педагогіки. Методи історико-педагогічних досліджень. Педагогічні твори минулого як джерела вивчення історії педагогіки.

Виховання в первісному суспільстві.

Виховання в Стародавній Греції: спартанська та афінська системи виховання. Давньогрецькі філософи про виховання. Загальна характеристика епохи середньовіччя. Система середньовічних шкіл. Зміст та організація шкільного навчання. Лицарське виховання. Виникнення перших університетів у Західній Європі. Педагогічні ідеї епохи Відродження.

Західноєвропейська педагогіка епохи Нового часу та Просвітництва.

Життя та діяльність Я.А. Коменського. Праця Я.А. Коменського «Велика дидактика» та її роль в розвитку педагогічної теорії та практики. Мета і завдання виховання, визначені Я.А. Коменським. Ідея природовідповідності в педагогічній системі Я.А. Коменського. Вікова періодизація й освітня система Я.А. Коменського. Дидактика Я.А. Коменського. Дидактичні принципи. Організація процесу навчання. Класно-урочна система. Підручник «Світ чуттєвих речей у малюнках». Я.А. Коменський про виховання дітей дошкільного віку. Книга «Материнська школа».

Світогляд Д. Локка. Теорія «чистої дощечки». Книга «Думки про виховання» як виклад програми виховання «нової людини». Д. Локк про зміст і методи фізичного, розумового й морального виховання.

Світогляд Ж.-Ж. Руссо. Вплив суспільно-політичних поглядів Ж.-Ж. Руссо на його виховну концепцію. Праці Ж.-Ж. Руссо «Юлія, або нова Елоїза», «Еміль, або про виховання». Теорія природовідповідного та вільного виховання Ж.-Ж. Руссо. Вікова періодизація Ж.-Ж. Руссо. Зміст і методи виховання в різні вікові періоди. Співзвучність ідей Д. Локка і Ж.-Ж. Руссо сучасним тенденціям розвитку теорії та практики навчання і виховання.

Соціально-педагогічні експерименти І.Г. Песталоцці. Теорія елементарної освіти І.Г. Песталоцці. Розвиток І.Г. Песталоцціметодик початкового навчання. Вплив ідей І.Г. Песталоцці на подальший розвиток початкової освіти й теорії дошкільного виховання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУСПІЛЬНЕ ДОШКІЛЬНЕ ВІХОВАННЯ ЗА КОРДОНОМ В ХІХ — НА ПОЧ. ХХ СТ.

Суспільне дошкільне виховання в країнах світу в ХІХ - на поч. ХХ ст.

Педагогічна діяльність Ф. Фребеля. Книги «Виховання людини», «Дитячий садок». Філософські засади педагогічної системи Ф. Фребеля.

Ф. Фребель про суспільне виховання дітей дошкільного віку й організацію дитячої діяльності в дитячому садку. Розвиток Ф. Фребелем теорії гри. Дарунки Ф. Фребеля. Система Ф. Фребеля в оцінках вітчизняних педагогів

кінця ХІХ - початку ХХ ст. Вплив ідей Ф. Фребеля на розвиток теорії і практики виховання дітей дошкільного віку.

Науково-педагогічна діяльність М. Монтесорі. Книга М. Монтесорі «Метод наукової педагогіки». Ставлення до ідей М. Монтесорі у вітчизняній педагогіці в різні часи. Завдання виховання дітей дошкільного віку, визначені М. Монтесорі.

Ідея вільного виховання та самовиховання в педагогічній системі М. Монтесорі. Організація педагогічного процесу в системі М. Монтесорі. Дидактичний матеріал і вправи із сенсорного виховання, розроблені М. Монтесорі. Використання ідей М. Монтесорі в сучасній практиці дошкільного виховання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ІСТОРІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ, ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ ІЗ СТАРОДАВНІХ ЧАСІВ ДО ПОЧАТКУ ХХ СТ.

Освітні надбання Київської Русі. Вплив прийняття християнства на розвиток писемної культури. Заснування князем Володимиром першої школи (Київ, 988 р.). Виховні та освітні традиції слов'ян. Педагогічні пам'ятки Київської Русі: «Златоуст», «Ізборник Святослава», «Повчання Володимира Мономаха дітям». Просвітницька діяльність Ярослава Мудрого.

Освіта в період занепаду Київської держави (друга пол. ХІІІ - перша пол. ХVІ ст.).

Загальна характеристика культури й освіти українського Відродження.

Діяльність козацьких і січових шкіл. Козацька педагогіка. Освіта і педагогічна думка в Україні в другій половині ХVІ - першій половині ХVІІ ст. Єзуїтські, католицькі школи Західної України. Острозька академія. Виникнення та розвиток братських шкіл. Київська братська колегія. Петро Могила як фундатор вищої школи в Україні. Києво-Могилянська академія як центр освітнього, наукового й культурного життя України в ХVІ-ХVІІІ ст. Просвітницька діяльність та педагогічні ідеї Г. Сковороди.

Наступ російського самодержавства на українську національну школу. Освітня політика уряду Російської імперії. Загальна характеристика освіти в Україні в другій половині ХІХ - на початку ХХ ст.

Організаційна й педагогічна діяльність М. Корфа. Освітньо-педагогічна діяльність М. Пирогова. Педагогічні ідеї М. Драгоманова, І. Франка, Лесі Українки, М. Грушевського.

Життя і педагогічна діяльність К.Д. Ушинського. К.Д. Ушинський про народність виховання й національні системи виховання. Видатний педагог про роль рідної мови в розвитку дітей, формуванні їхньої духовності. Праця «Рідне слово». К.Д. Ушинський про психологічні засади виховання і навчання. Книга «Людина як предмет виховання». К.Д. Ушинський про сімейне та суспільне виховання дітей дошкільного віку. К.Д. Ушинський про соціальну природу гри та її виховну роль. Ідеї К.Д. Ушинського й відродження національної системи виховання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УКРАЇНІ (КІНЕЦЬ XIX — ПОЧАТОК XX СТ.)

Соціально-педагогічні передумови виникнення виховних закладів для дітей дошкільного віку. Перші дитячі садки. Внесок педагогічних товариств у розвиток суспільного дошкільного виховання. Педагогічні ідеї перших теоретиків виховання дітей дошкільного віку в Росії - Є.М. Водовозової, А.С. Симонович, Є.І. Тихеевої.

Суспільно-педагогічний рух початку XX ст. в Україні. Діяльність Київського товариства народних дитячих садків. Керівник товариства - Н.Д. Лубенець. Видання журналу «Дошкільне виховання» (1911 р.). Організація товариством міжнародних виставок «Дошкільне виховання» (1908 р.) «Дитяча праця» (1910 р.). Відкриття школи нянь - першого навчального закладу з підготовки педагогів для дитячих садків (1905 р.). Розробка членами товариства змісту та організації діяльності дитячого садка. «Народний дитячий садок» (1907 р.), «Положення про дитячі садки» (1908 р.), «Програма занять у дитячому садку» (1910 р.). Фребелівське педагогічне товариство м. Києва та його інститут. Зміст та організація навчання у Фребелівському педагогічному інституті. Педагогічна діяльність та ідеї Н.Д. Лубенець, Т.Г. Лубенця, І.О. Сікорського, В.В. Зеньківського.

Політика уряду УНР у галузі освіти. Заходи уряду УНР щодо створення державної системи суспільного дошкільного виховання. Проголошення обов'язковості та безкоштовності дошкільної освіти. Підготовка національних педагогічних кадрів для дитячих садків.

Громадська і педагогічна діяльність С.Ф. Русової. Книги «Дошкільне виховання», «У дитячому садку». С.Ф. Русова про загальні засади виховання дітей дошкільного віку. Концепція національного дитячого садка. С.Ф. Русова про зміст і організацію навчання дітей дошкільного віку. С.Ф. Русова про моральне виховання дошкільнят. Ідеї С.Ф. Русової та відродження сучасного українського дошкілля.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ОСВІТА, СУСПІЛЬНЕ ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ, ПЕДАГОГІЧНА НАУКА В УКРАЇНІ У 20-30 РР. XX СТ.

Українська система освіти 20-х років. Стан суспільного виховання дітей дошкільного віку в Україні у 20-ті роки. Теорія і практика суспільного дошкільного виховання дітей дошкільного віку у 20-ті роки. Робоча книжка «Дошкільне виховання»(1927 р.) як перший виклад українськими педагогами радянської концепції і програми виховання дітей дошкільного віку.

Педагогічна діяльність та ідеї О.І. Дорошенко. Книга «Дитячий садок». О.І. Дорошенко про вікові особливості дітей дошкільного віку. О.І. Дорошенко про різні види діяльності та їхню виховну цінність. Використання ідей та порад О.І. Дорошенко в сучасній практиці виховання дітей дошкільного віку.

Розвиток суспільного дошкільного виховання в 30-ті роки. Проголошення «Дошкільного походу». Масове відкриття дитячих садків, сезонних майданчиків у містах і селах України. Розробка програмно-методичних

документів для дошкільних закладів у 30-ті роки. «Програма для дошкільних закладів» (1932 р.), «Програми та внутрішній розпорядок дитячого садка» (1934 р.), «Керівництво для вихователя дитячого садка» (1938 р.). Уніфікація змісту освітньо-виховної роботи. Особливості змісту дошкільного виховання в 30-ті роки. Розвиток теорії дошкільного виховання в 30-ті роки. Відновлення видання науково-методичного журналу «За комуністичне виховання дошкільника» (1931 р.). Вплив педології на теорію і практику дошкільного виховання у 30-ті роки. Постанова ЦК ВКП(б) «Про педологічні перекирення в системі Наркомосу» (1937 р.) та його наслідки. Позитивні досягнення й негативні риси дошкільного виховання в 30-ті роки. Вплив народок 30-х років на подальший розвиток теорії та практики дошкільного виховання.

Підготовка педагогів для суспільного дошкільного виховання в 30-ті роки. Курсова підготовка дошкільних працівників. Підготовка спеціалістів з дошкільного виховання в педагогічних навчальних закладах.

Педагогічна та літературно-педагогічна діяльність А.С. Макаренка. Теорія колективу - основа педагогічної системи А.С. Макаренка. Сучасні погляди на педагогічну спадщину А.С. Макаренка. Загальна характеристика творів А.С.Макаренка «Книга для батьків», «Лекції про виховання дітей».

Проблеми сімейного виховання, розглянуті А.С. Макаренком: батьківський авторитет, дисципліна, сімейне господарство, трудове виховання, статеве виховання, виховання навичок культурної поведінки. А.С. Макаренко про виховну роль гри і форми керівництва нею. Класифікація іграшок А.С. Макаренка. Вплив ідей А.С. Макаренка на подальший розвиток педагогічної теорії.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. ОСВІТА, СУСПІЛЬНЕ ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ, ПЕДАГОГІЧНА НАУКА В УКРАЇНІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ. — НА ПОЧ. ХХІ СТ.

«Дошкільний похід»повоєнної доби. Заходи щодо відбудови мережі дошкільних закладів та покращення їхньої роботи. Постанова Ради міністрів УРСР «Положення про об'єднану дошкільну дитячу установу (ясла-садок) (1960 р.)» та її вплив на подальший розвиток суспільного дошкільного виховання в країні. Проведення Всесоюзних і Республіканських оглядів роботи дошкільних закладів.

Розвиток змісту освітньо-виховної роботи в дитячих садках у 40-60 рр. «Керівництво для вихователя дитячого садка» (1945 р.), (1953 р.), «Програма виховання в дитячому садку» (1962 р.).

Спроба реформування освіти в СРСР у 80-ті роки. Заходи з реформування дошкільної освіти. Створення навчально-виховних комплексів «школа - дитячий садок». «Типова програма виховання і навчання у дитячому садку» (1984 р.). Розвиток теорії дошкільного виховання в 70-80 рр. Розробка методичного забезпечення освітньо-виховного процесу дошкільних закладів. Підготовка педагогів дошкільного виховання в 50-80 рр.

Життя і педагогічна діяльність В.О. Сухомлинського. В.О. Сухомлинський про розумове виховання, особливості виховання дітей

шестирічного віку і підготовку їх до школи. В.О. Сухомлинський про моральне виховання та естетичне виховання. В.О. Сухомлинський про родинне виховання, єдність родинного і суспільного виховання. Використання ідей В.О. Сухомлинського в сучасній практиці виховання дітей дошкільного віку.

Стан дошкільної освіти за часів державної незалежності України. Скорочення мережі дошкільних закладів та кількості дітей, що їх відвідували. Позитивні зрушення в галузі дошкільної освіти в 2005-2012 рр.

Модернізація системи дошкільної освіти наприкінці ХХ - початку ХХІ ст. Закон України «Про дошкільну освіту» (2001 р.). Оновлення нормативно-правової дошкільної освіти. «Положення про дошкільний навчальний заклад» (2003 р.). Створення варіативних програм для ДНЗ. Розробка Базового компоненту дошкільної освіти (1999 р., 2012 р.).

Розвиток теорії дошкільної освіти наприкінці ХХ - початку ХХІ ст. Українські вчені - теоретики дошкільної освіти.

Підготовка педагогів дошкільної освіти в педагогічних навчальних закладах України.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОЇ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ З ДАВНІХ ЧАСІВ ДО СЕРЕДИНИ ХІХ СТ.

Тема 1. Вступ. Виховання у первісному суспільстві. Освіта і виховання у Стародавні часи, епоху Середньовіччя та Відродження

Тестові завдання

- Науку, що вивчає побутові та культурні особливості народів світу, джерела якої дозволяють відтворити картину виховання в первісному суспільстві, називають:*
 - етнографія;
 - антропологія;
 - історія;
 - педагогіка.
- Виховання як особливий вид діяльності зародилося:*
 - 100-200 тис. років тому;
 - 35-40 тис. років тому;
 - 75-80 тис. років тому;
 - 20-30 тис. років тому.
- Найдавніший тип письма (піктографічне) виникло в епоху:*
 - раннього палеоліту;
 - середнього палеоліту;
 - пізнього палеоліту;
 - неоліту.
- Автором психологічної концепції походження виховання є:*
 - Ш. Летурно;
 - Дж. Симпсон;
 - А. Еспінас;
 - П. Монро.
- У період патріархату діти виховувалися в:*
 - сім'ї;
 - родовій громаді;
 - будинках молоді;
 - суспільних житлах.
- Ініціація як форма виховання вперше виникла в:*
 - цивілізаціях Стародавнього Сходу;
 - Середні віки;
 - Античному світі;
 - первісному суспільстві.
- Ініціація означала:*
 - інтелектуально-трудове дорослішання;
 - навчання читанню з використанням дидактичних прийомів;
 - посвята підлітків у дорослі члени соціуму;
 - одну з форм морально-емоційного виховання в ранньому родовому

суспільстві.

8. *Орієнтирами диференціації виховання в первісну епоху були:*

- а) трудові вміння та навички;
- б) соціальне становище та стать;
- в) соціальне становище та вік;
- г) стать і вік.

9. *Фізичні покарання перетворюються в головний метод виховання в:*

- а) ранньопервісних громадах;
- б) родовій громаді;
- в) ранжируваному суспільстві;
- г) цивілізаціях Стародавнього Сходу.

10. *Своїм виникненням перші навчальні заклади в державах Стародавнього Сходу зобов'язані:*

- а) жерцям;
- б) писцям;
- в) служителям культу;
- г) філософам.

11. *Перші у світі школи з'явилися в:*

- а) античному світі;
- б) первісному суспільстві;
- в) стародавніх цивілізаціях Сходу;
- г) середні віки.

12. *Школа, заснована Аристотелем на околицях Афін, називалася:*

- а) лікей;
- б) академія;
- в) палестра;
- г) ефебія.

13. *Ідея дошкільного виховання була вперше висунута:*

- а) Сократом;
- б) Платоном;
- в) Аристотелем;
- г) Демокритом.

14. *Одним з перших думку про необхідність пов'язувати виховання з природою дитини сформулював:*

- а) Демокрит;
- б) Платон;
- в) Аристотель;
- г) Геракліт.

15. *Головний напрямок спартанської системи виховання – це:*

- а) виховання джентльмена;
- б) виховання воїна;
- в) гармонійний розвиток особистості;
- г) виховання лицаря.

16. *Творцем першої вікової періодизації був:*

- а) Платон;

- б) Квінтіліан;
- в) Я.А. Коменський;
- г) Сократ.

17. *Евристичний метод навчання був запропонований:*

- а) Сократом;
- б) Квінтіліаном;
- в) Аристотелем;
- г) Протагором.

Тема 2. Педагогічна діяльність та ідеї Я. А. Коменського

Тестові завдання

1. *Безпосереднім попередником Я.А. Коменського у розробці дидактичних правил був:*

- а) Х. Вівес;
- б) Ратихій (Ратке);
- в) Е. Роттердамський;
- г) М. Лютер;
- д) Т. Мор;
- е) І. Песталоцці.

2. *Я. А. Коменський народився у сім'ї:*

- а) педагога;
- б) науковця;
- в) інженера;
- г) мірошника;
- д) лікаря;
- е) церковнослужителя.

3. *Назвіть ознаку, яка не відноситься до класно-урочної системи Я.А. Коменського:*

- а) твердий незмінний склад учнів;
- б) приблизно однаковий рівень розвитку учнів в одному класі;
- в) чітко визначений час занять та розподіл часу на уроці;
- г) вільне відвідування у зручний час;
- д) послідовне чергування занять та перерв;
- е) використання фронтальних, групових та індивідуальних форм організації навчального процесу.

4. *Я. А. Коменський порівнював учителя з:*

- а) місяцем;
- б) вогнем;
- в) запаленою свічкою;
- г) факелом;
- д) струмочком живої води;
- е) сонцем.

5. *Школа без дисципліни, за Я.А. Коменським, однаково, що:*

- а) робота без радощів;

- б) млин без води;
- в) дитина без матері;
- г) людина без ока;
- д) корабель без парусу;
- е) небо без сонця.

6. До методів морального виховання (за Я.А. Коменським) не можна віднести:

- а) дотримання режиму дня учнем;
- б) особистий приклад батьків, учителів, керівників держави;
- в) повчання;
- г) заохочення;
- д) вправи;
- е) покарання.

7. Який філософський принцип закладено у «золоте правило дидактики» Я. А. Коменського?

- а) біхевіоризм;
- б) сенсуалізм;
- в) неотомізм;
- г) махізм;
- д) позитивізм;
- е) постпозитивізм.

8. У 1611 році Я.А. Коменський вступив до Генборського університету на факультет:

- а) богословський;
- б) філологічний;
- в) педагогічний;
- г) природничий;
- д) історичний;
- е) юридичний.

9. У 1614 році Я.А. Коменського призначають керівником братської школи у місті:

- а) Нівніца;
- б) Стражниця;
- в) Пшеров;
- г) Фульнец;
- д) Лешно;
- е) Неарден.

10. Роботу над працею «Велика дидактика» Я. А. Коменський закінчив у:

- а) 1630 році;
- б) 1632 році;
- в) 1633 році;
- г) 1635 році;
- д) 1637 році;
- е) 1641 році.

11. Які 4 типи шкіл були запропоновані Я. А. Коменським:

- а) тривіальні, елементарні, колегіуми, університети;

- б) школи початкові, середні, вищі;
- в) материнські, рідної мови, латинські, академічні;
- г) материнські, пропедіа, педіа, філософські;
- д) материнські, початкові, середні, вищі;
- е) материнські, повітові, училища, академії.

12. *Вихованню дітей від народження до 6 років Я.А. Коменський присвятив працю:*

- а) «Велика дидактика»;
- б) «Єдине необхідне»;
- в) «Материнська школа»;
- г) «Шлях світла»;
- д) «Видимий світ у малюнках».

Тема 3. Педагогічні ідеї Дж. Локка

Тестові завдання

1. *Дж. Локк народився у сім'ї:*

- а) у родині провінційного адвоката;
- б) у сім'ї капітана парламентської армії;
- в) у родині сільського лікаря.

2. *В якому університеті Дж. Локк отримав освіту:*

- а) у Гарварді;
- б) у Кембриджі;
- в) у Оксфорді.

3. *Який напрям теорії пізнання розробляв Джон Локк:*

- а) емпіризм;
- б) скептицизм;
- в) агностицизм.

4. *За Дж. Локком джентльмен повинен виховуватися у:*

- а) школі;
- б) дитячому будинку;
- в) самостійно;
- г) пансіоні;
- д) сім'ї;
- е) суспільстві.

5. *Дж. Локк джерелом уявлень вважав:*

- а) сприймання;
- б) розуміння;
- в) почуття;
- г) думки;
- д) спостереження;
- е) відчуття.

6. *Основним педагогічним твором Д.Локка є:*

- а) «Два трактати про державне правління»;
- б) «Думки про виховання»;

в) «Еміль, або Про виховання»;

г) «Етика».

7. *Вирішальний вплив на дитину (за Дж. Локком) повинно здійснювати:*

а) виховання;

б) навчання;

в) спадковість;

г) навколишній світ;

д) середовище;

е) суспільство.

8. *Трактат Дж. Локка, в якому висвітлюються класичні педагогічні погляди, який відіграв важливу роль у розвитку педагогіки в усій Європі:*

а) «Лист про віротерпимість»;

б) «Думки про виховання»;

в) «Дослідження про людський розум»;

г) «Розумність християнства»;

д) «Школа-гра»;

е) «Дошкільне життя дитини».

9. *Від якої хвороби помер Джон Локк:*

а) від астми;

б) від епілепсії;

в) від раку.

10. *Скільки років Джон Локк працював над працею «Досліди людського розуміння»?*

а) 13;

б) 5;

в) 16;

г) 2.

11. *Філософія якого науковця справила на Локка найбільш сильний вплив:*

а) Бекона;

б) Декарта;

в) Гегеля;

г) Аристотеля.

12. *Концепція виховання й освітня програма детально викладена Дж. Локком у трактаті:*

а) «Школа-гра»;

б) «Етика»;

в) «Дошкільне життя дитини»

г) «Думки про виховання».

13. *Яка ідея прихована в теорії «чистої дошки» Дж. Локка?*

а) суворої дисципліни і порядку;

б) своєчасного прибирання у класі;

в) відсутності вроджених інтелектуальних і моральних здібностей;

г) боротьби за естетично оформлене середовище.

Тема 4. Педагогічні ідеї Ж.-Ж. Руссо

Тестові завдання

1. Теорію вільного виховання в західноєвропейській педагогіці розробив:

- а) Сократ;
- б) Я.А. Коменський;
- в) Ж.-Ж. Руссо;
- г) І. Гербарт;
- д) Дж. Локк;
- е) І. Песталоцці.

2. Вікова періодизація (від народження до 2 років, з 2 до 12, з 12 до 15, з 15 до 18 років) була запропонована:

- а) Ж.-Ж. Руссо;
- б) Я.А. Коменським;
- в) А. Дистервегом;
- г) С. Полоцьким;
- д) Дж. Локком;
- е) І. Песталоцці.

3. Головним джерелом зла за Ж.-Ж. Руссо є:

- а) безграмотність;
- б) багатство;
- в) нерівність;
- г) безробіття;
- д) хвороби;
- е) слабкість характеру.

4. Видатний твір Ж.Ж.Руссо має назву:

- а) «Материнська школа»;
- б) «Еміль, або Про виховання»;
- в) «Лінггард і Гертруда»;
- г) «Рідне слово».

5. Третій період (з 12 до 15 років) («Еміль або про виховання» Ж.-Ж. Руссо) є періодом пріоритетного розвитку:

- а) органів чуття;
- б) фізичного;
- в) релігійного;
- г) громадського;
- д) морального;
- е) розумового.

6. В якому році було надруковано роман-трактат Ж.-Ж. Руссо «Еміль, або про виховання»:

- а) 1743 році;
- б) 1745 році;
- в) 1749 році;
- г) 1758 році;
- д) 1762 році;

е) 1764 році.

7. *Життєве призначення жінки у творі «Еміль, або про виховання»:*

- а) бути дружиною і матір'ю;
- б) жінка-воїн;
- в) бути занадто розумною і освіченою;
- г) брати участь у громадському житті;
- д) бути незалежною, мати власну думку;
- е) бути природним наставником дитини.

8. *Який віковий період Ж.-Ж. Руссо називав періодом «бурь та пристрастей»:*

- а) від народження до 2 років;
- б) від 2 до 6 років;
- в) від 2 до 12 років;
- г) від 10 до 15 років;
- д) від 12 до 15 років;
- е) від 15 років до повноліття.

9. *Основний художній твір, запропонований Ж.-Ж. Руссо герою роману «Еміль, або про виховання» для читання:*

- а) «Подорожі Гулівера»;
- б) «Робінзон Крузо»;
- в) «Казки братів Грим»;
- г) «Пригоди Буратіно»;
- д) «Том Сойер»;
- е) «Джен Ейр».

10. *Основна мета виховання дитини в період «сну розуму»:*

- а) розумове виховання;
- б) моральне виховання;
- в) розвиток зовнішніх почуттів;
- г) естетичне виховання;
- д) фізичне виховання;
- е) розвиток внутрішніх сил.

11. *Що, на думку Ж.-Ж. Руссо, є першим з природних прав людини:*

- а) благоустрій;
- б) воля;
- в) освіта;
- г) лікування;
- д) свобода слова;
- е) недоторканість майна.

12. *Фактори впливу на виховання (за Ж.-Ж. Руссо):*

- а) природа, навколишнє, люди;
- б) вихователі, батьки, ровесники;
- в) школа, сім'я, вулиця;
- г) спадковість, вплив дорослих, вихователів;
- д) природа, спадковість, школа;
- е) сім'я, школа, природа.

Тема 5. Педагогічна діяльність та ідеї Й.Г. Песталоцці

Тестові завдання

1. *«Книгу матерів» склав:*

- а) Ж.Ж. Руссо;
- б) Ф. Фребель;
- в) Ф. Дистервег;
- г) І. Гербарт;
- д) Р. Оуен;
- е) І. Песталоцці.

2. *В якому році народився Й.Г.Песталоцці:*

- а) 1827;
- б) 1746;
- в) 1761.

3. *Песталоцці був нагороджений званням «громадянина Французької республіки» за роман:*

- а) «Як Гертруда вчить своїх дітей»;
- б) «Лінгард і Гертруда»;
- в) «Азбука спостереження»;
- г) «Книга для матерів».

4. *Метою морального виховання за І. Песталоцці є розвиток у дітей:*

- а) духовних якостей;
- б) любові до людей;
- в) поваги до старших;
- г) прагнення робити добро;
- д) любові до себе;
- е) прагнення допомагати.

5. *Основним першоелементом пізнання при вивченні арифметики в «теорії елементарної освіти» І. Песталоцці є:*

- а) математичний куб;
- б) десяток;
- в) сотня;
- г) математичний квадрат;
- д) одиниця;
- е) тисяча.

6. *На думку Й.Г. Песталоцці елементарне навчання це:*

- а) спрощення навчання
- б) наочність навчання
- в) мінімальність знань (вміння вимірювати, рахувати, говорити)
- г) сходження від простого до складного

7. *Назвіть навчальний заклад, в якому І. Песталоцці навчав майбутніх учителів своєму «методу»:*

- а) Івердонський інститут;
- б) Женевська академія;
- в) Кембріджський університет;

- г) Бургдорфський інститут;
- д) Станська академія;
- е) Оксфордський університет.

8. Який метод І. Песталоцці вважав основним для сприйняття навколишнього середовища:

- а) розум;
- б) експеримент;
- в) спостереження;
- г) відчуття;
- д) зосередження;
- е) міркування.

9. У 1774 році І. Песталоцці створив «Заклад для бідних» у місті:

- а) Цюріх;
- б) Нейгоф;
- в) Станц;
- г) Івердон;
- д) Бургдорф;
- е) Женева.

10. На думку І. Песталоцці, для повноцінного фізичного розвитку дитини необхідні:

- а) щоденні вправи;
- б) спеціальні вправи;
- в) заняття на подвір'ї;
- г) вправи з м'ячем;
- д) рухливі ігри;
- е) вправи на свіжому повітрі.

11. У 1799 році І. Песталоцці відкрив школу інтернатного типу для дітей селян у місті:

- а) Цюріх;
- б) Бургдорф;
- в) Івердон;
- г) Станц;
- д) Нейгоф;
- е) Женева.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУСПІЛЬНЕ ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ЗА КОРДОНОМ У XIX – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.

Тема 6. Суспільне дошкільне виховання в країнах світу в XIX – на початку ХХ ст.

Тестові завдання

1. Де на початку XIX ст. з'явилися перші виховні заклади для дітей дошкільного віку?
 - а) Англії;
 - б) Німеччині;
 - в) Швейцарії.
2. Яке товариство займалося тривалий час організацією дитячих садків у Німеччині?
 - а) педагогічне товариство;
 - б) боротьби протилежностей;
 - в) реформаторської педагогіки.
3. Скільки осіб входило до складу товариства у рік його заснування?
 - а) 800;
 - б) 150;
 - в) 713.
4. Скільки дитячих садків функціонувало в Мюнхені у 1912 р.?
 - а) 5;
 - б) 28;
 - в) 10.
5. Який заклад для дітей дошкільного віку був найбільш поширений у Франції?
 - а) материнська школа;
 - б) ясла;
 - в) інститут.
6. Яку школу відкрив філантроп – фабрикант Р. Оуен у 1816 р.?
 - а) «материнську школу»;
 - б) «школу для маленьких дітей».
7. Які перші дитячі садки з'явилися в Англії на початку ХХ ст.?
 - а) дитячі садки для хворих дітей;
 - б) школа – сад;
 - в) мала школа.
8. У якій країні уряд взяв на себе зобов'язання забезпечити безкоштовним навчанням дітей віком від 6 до 14 років?
 - а) Бельгії;
 - б) Англії;
 - в) Швейцарії.
9. Як називався перший виховний заклад для маленьких дітей, який був відкритий у 1828 році графинєю Бруневік фон – Кромпа на території Австро-Угорщини?
 - а) «сад янгелів»;

б) будинок дитини;

в) мала школа.

10. Ким був відкритий перший дитячий садок в 1865 році у Сполучених Штатах Америки?

а) М. Монтесорі;

б) ученицею Ф. Фребеля К. Шурц;

в) К. Д. Ушинським.

11. В Україні перші суспільні дошкільні заклади з'являються у:

а) 19 ст.;

б) 20 ст.;

в) 18 ст.;

г) 16 ст.

12. Перший приватний садок був відкритий сестрами Ліндфорс у:

а) 1866 р.;

б) 1872 р.;

в) 1871 р.;

г) 1880 р.

Тема 7. Педагогічна діяльність та ідеї Ф. Фребеля

Тестові завдання

1. Який заклад у 1826 р. відкриває Ф. Фребель в селі Грейсхеймі?

а) «Універсальний німецький виховний інститут»;

б) заклад для бідних дітей;

в) інститут.

2. У 1837 році Ф. Фребель у Бланкенбурзі заснував?

а) інститут;

б) заклад для дітей дошкільного віку;

в) заклад для сиріт.

3. Яку газету видавав Ф. Фребель у 1838 – 1840 рр.?

а) «Недільний аркуш»;

б) «Журнал ідей Ф. Фребеля»;

в) «Дитячий садок».

4. Через що був закритий дитячий садок у Бланкенбурзі який проіснував 7 років?

а) вище керівництво;

б) брак коштів на його утримання.

5. Який принцип поклав у роботу дошкільного закладу Ф. Фребель?

а) гуманізації;

б) природовідповідності;

в) культуровідповідності;

г) наочності;

д) демократизації;

е) індивідуалізації.

6. Дитини за Ф. Фребелем – це:

- а) чиста дошка;
- б) ідеальна людина;
- в) глечик гріховності;
- г) рослина;
- д) Божа людина;
- е) носій божественної сутності.

7. На думку Ф. Фребеля дитина від народження наділена інстинктами:

- а) харчування;
- б) росту;
- в) діяльності, пізнання, художнім і релігійним;
- г) руху та пізнання;
- д) пізнання та мови;
- е) діяльності.

8. Яке символічна значення надавав Ф. Фребель кулі та кубу:

- а) символ руху та спокою;
- б) символ складної єдності;
- в) символ духу та матерії;
- г) символ буття та свідомості;
- д) символ єдності та багатогранності;
- е) символ багатогранності.

9. Ф. Фребель побудував систему виховання в дитячому садку на основі закону:

- а) обертання тіл;
- б) розвитку живих тіл;
- в) розвитку психіки;
- г) єдності у багатогранності;
- д) діалектики;
- е) боротьби протилежностей.

10. На думку Ф. Фребеля дітям слід грати разом з:

- а) батьками;
- б) вихователями;
- в) іншими дітьми;
- г) тваринами;
- д) вчителями;
- е) повинні грати самі.

11. Головну працю „Виховання людини” Ф. Фребель написав у:

- а) 1816 році;
- б) 1817 році;
- в) 1820 році;
- г) 1822 році;
- д) 1826 році;
- е) 1830 році.

12. Ф. Фребель був учнем і послідовником:

- а) І. Песталоцці;
- б) Ж.-Ж. Руссо;
- в) Дж. Локка;

- г) І. Гербарта;
- д) Ф. Дістервега;
- е) Р. Оуена.

13. Ф. Фребель організував професійну підготовку:

- а) садівниць;
- б) батьків;
- в) вихователів;
- г) учителів;
- д) гувернанток;
- е) нянь.

14. Що Ф. Фребель поклав в основу своєї педагогічної системи:

- а) природні інстинкти;
- б) «золоте правило дидактики»;
- в) вроджені задатки;
- г) моральність.

Тема 8. Педагогічна діяльність та система М. Монтессорі

Тестові завдання

1. В 1901 році М. Монтессорі повертається до:

- а) університету;
- б) дитячого садка;
- в) будинку дитини.

2. У 1907 році М. Монтессорі відкрила:

- а) дитячий садок;
- б) притулок для сиріт;
- в) будинок дитини.

3. Педагогіка М. Монтессорі базується на ідеях:

- а) Ж. – Ж. Руссо, Й. Г. Песталоцці, Ф. Фребель;
- б) О. Декролі;
- в) П. Кергомар.

4. Девізом педагогіки М. Монтессорі є:

- а) звернення дитини до педагога: «Допоможи мені це зробити самому»;
- б) свобода вибору;
- в) навчання завжди.

5. Де в Україні відкрили першу школу з виховання та навчання дітей за методикою М. Монтессорі у 1992 році?

- а) Києві;
- б) Львові;
- в) Запоріжжі.

6. Ідеї М. Монтессорі щодо виховання та навчання дітей близькі з ідеями:

- а) гуманізації та демократизації виховання;
- б) гуманізації виховання;
- в) демократизації виховання.

7. М. Монтессорі була прихильником:

- а) вільного виховання;
- б) християнсько-релігійного виховання;
- в) авторитарного виховання;
- г) реформаторської педагогіки;
- д) експериментальної педагогіки;
- е) прагматичної педагогіки.

8. Яку роль відводила М. Монтессорі вихователю?

- а) активну;
- б) пасивну;
- в) спостерігача;
- г) керівника;
- д) пасивно-активну;
- е) доглядальника.

9. Як засіб виховання М. Монтессорі заперечувала:

- а) гру;
- б) працю;
- в) слово;
- г) дидактичний матеріал;
- д) екскурсію;
- е) книгу.

10. Свою систему дошкільного виховання М. Монтессорі розкрила в книзі «Будинок дитини. Метод наукової педагогіки», яку опублікувала в:

- а) 1907 р.;
- б) 1909 р.;
- в) 1910 р.;
- г) 1912 р.;
- д) 1913 р.;
- е) 1914 р.;

11. Яку роль відводила М. Монтессорі вихователю:

- а) активну;
- б) пасивну;
- в) спостерігача;
- г) керівника;
- д) пасивно-активну;
- е) доглядальника.

12. Свою систему дошкільного виховання М. Монтессорі розкрила в книзі «Будинок дитини. Метод наукової педагогіки», яку опублікувала в:

- а) 1907 році;
- б) 1909 році;
- в) 1910 році;
- г) 1912 році;
- д) 1913 році;
- е) 1914 році.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ІСТОРІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ, ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ ІЗ СТАРОДАВНІХ ЧАСІВ ДО ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

Тема 9. Школа, педагогічна думка Київської Русі. Національна освіта в Україні в епоху Відродження (XIII - XVIII)

Тестові завдання

1. *Будинки молоді виникають:*
 - а) запроваджуються церквою;
 - б) у період патріархату;
 - в) як наслідок прийняття християнство;
 - г) на основі постанов князя Володимира.
2. *Засобами виховання у народній педагогіці Київської Русі виступають:*
 - а) приклад батьків;
 - б) усна народна творчість;
 - в) традиції та обряди;
 - г) книжні вчення.
3. *Який з принципів виховання не використовувався в народній педагогіці Київської Русі:*
 - а) природовідповідності;
 - б) послідовності і системності;
 - в) культовідповідності;
 - г) гуманізму.
4. *Який з названих чинників не сприяв створенню основ грамотності дітей та молоді:*
 - а) становлення феодальної держави з новим способом виробництва;
 - б) зростання міст як соціально-культурних центрів;
 - в) відновлення зв'язків;
 - г) дипломатичні зв'язки з іншими країнами.
5. *Майстри грамоти - це:*
 - а) вчителі, що працювали в двірцевих школах;
 - б) ремісники, що займалися навчанням грамоти як основним ремеслом;
 - в) ченці, що займалися місіонерською діяльністю і разом з тим навчали паству грамоти.
6. *Школи грамоти за часів Київської Русі були доступні:*
 - а) дітям церковнослужителів;
 - б) дітям військових;
 - в) дітям із заможних сімей;
 - г) дітям селян.
7. *Київську двірцеву школу «книжного вчення» для дітей з вищих верств суспільства створив:*
 - а) князь Володимир Великий;
 - б) князь Святослав;
 - в) князь Ярослав;

г) князь Володимир Мономах.

8. *Абак* - це:

а) дошка для письма;

б) інструмент, яким писали за часів Київської Русі;

в) давня рахівниця.

9. *Перше в Європі жіноче училище при Андріївському монастирі в 1086 році засноване:*

а) княгинею Ольгою;

б) князем Ярославом;

в) княгинею Анною;

г) князем Всеволодом.

10. *Що було спільним для усіх типів шкіл часів Київської Русі?*

а) доступність;

б) стиль викладання;

в) умови навчання;

г) релігійна основа.

11. *«Повчання дітям» написав:*

а) князь Ярослав;

б) князь Володимир Мономах;

в) князь Святослав;

г) князь Мирослав.

12. *До складу «тривіуму» в Острозькій академії входили:*

а) арифметика, геометрія, музика;

б) астрономія, музика, риторика;

в) граматики, риторика, діалектика;

г) діалектика, геометрія, музика.

13. *Перше братство виникло 1586 року в:*

а) Львові;

б) Острозі;

в) Луцьку;

г) Києві.

Тема 10. Освіта України в XIX – на початку XX ст.

Тестові завдання

1. *Харківський університет було відкрито в:*

а) 1802 р.;

б) 1815 р.;

в) 1800 р.;

г) 1805 р.

2. *На початку XIX ст. система освіти діяла за:*

а) Статутом 1804 р.;

б) Указом 1804 р.;

в) Статутом 1805 р.;

г) Постановою 1806 р.

3. У 1864 році почали створювати:

- а) повітові школи;
- б) парафіяльні училища;
- в) земські школи;
- г) фабричні школи.

4. Земські школи це:

- а) сільські школи з три- і чотирирічним терміном навчання, які фінансувалися земствами;
- б) міські школи з три- і чотирирічним терміном навчання, які фінансувалися земствами;
- в) повітові школи з три- і чотирирічним терміном навчання, які фінансувалися земствами;
- г) міські школи з три- і п'ятирічним терміном навчання, які фінансувалися земствами.

5. Скасування кріпацтва в 1861 році поступило причиною для подальшого створення:

- а) вищих навчальних закладів;
- б) учительських семінарій;
- в) гімназії вищих наук (для дітей незаможного дворянства);
- г) восьмикласних гімназій.

6. У 1861 році Ушинським розроблено:

- а) «Проект учительської семінарії»;
- б) «Рідне слово»;
- в) «Статут семінарій»;
- г) «Статут учительської семінарії».

7. Журнал «Дитячий садок» видавався протягом:

- а) 1856-1866 рр.;
- б) 1866-1876 рр.;
- в) 1850-1860 рр.;
- г) 1860-1870 рр.

8. Київське товариство народних дитячих садків було засноване:

- а) 1901 року;
- б) 1903 року;
- в) 1905 року;
- г) 1907 року.

9. Перший безкоштовний дитячий садок у Росії був відкритий у:

- а) 1856 році;
- б) 1860 році;
- в) 1862 році;
- г) 1866 році;
- д) 1870 році;
- е) 1871 році.

10. Нову систему народної освіти у 60-х рр. XIX ст. запропонував:

- а) М. Корф;
- б) Б. Глібов;

- в) М. Драгоманов;
- г) М. Пирогов;
- д) К. Ушинський;
- є) Л. Толстой.

11. Журнал „Дитячий садок” виходив під редакцією:

- а) Є. Водовозової;
- б) Є. Конраді;
- в) А. Симонович;
- г) В. Белінського;
- д) М. Добролюбова;
- є) Л. Толстого.

12. Що закликали розвивати в дитині прибічники «вільного виховання»:

- а) творчі сили;
- б) розумові здібності;
- в) логічне мислення;
- г) свободу духу;
- д) увагу;
- є) уяву.

Тема 11. Педагогічна думка в Україні у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст.

Тестові завдання

1. Яка книга М. Корфа вважалася своєрідним доповненням до підручника «Рідне слово», автором якого був К.Д.Ушинський?

- а) «Наш друг»;
- б) «Руководство по обучению грамоте по звуковому способу»;
- в) «Юний друг»;
- г) «Початкова школа».

2. В якій країні М. Корф здобув досвід організації школи:

- а) Росії;
- б) Женеві;
- в) Франції;
- г) Німеччині.

3. Ступенем, з якого починає формуватися моральна людина вважається:

- а) початкове сімейне виховання;
- б) трудове виховання;
- в) початкове сімейне виховання дошкільників;
- г) естетичне виховання.

4. Головне призначення матері, як стверджував Пирогов:

- а) повністю віддавати себе сім'ї, вихованню дітей;
- б) виховання гідної зміни;
- в) піклування про сім'ю та всіх її членів;

- г) пошук правильного підходу до дітей.
5. *Найважливішим виховним прийомом М. Пирогов вважав:*
- а) казки;
 - б) усну народну творчість;
 - в) приклад дорослих;
 - г) дитячі ігри.
6. *На думку М. Пирогова, навчання дітей грамоти слід починати:*
- а) з шестирічного віку;
 - б) з п'ятирічного віку;
 - в) з семирічного віку;
 - г) починаючи з чотирьох років.
7. *Який принцип обстоював Михайло Драгоманов:*
- а) культуру відповідності;
 - б) народності;
 - в) моральності;
 - г) гуманізму.
8. *Велику увагу приділяв Іван Франко розвиткові:*
- а) писемності;
 - б) української літературної мови та діалектів;
 - в) розмовної мови;
 - г) розумових здібностей.
9. *Метою виховання Іван Франко вважав:*
- а) всебічно розвинену особистість;
 - б) особистість з великим розумовим потенціалом;
 - в) виховання трудолюбивої особи;
 - г) розвиток творчої особистості.
10. *Попри офіційні заборонні акти Леся Українка домоглася відкриття:*
- а) дошкільних установ;
 - б) жіночих семінарій;
 - в) українських часописів;
 - г) громадських читалень.
11. *У яких журналах Л. Українка публікувала твори для дошкільників:*
- а) «Журавель», «Українська родина»;
 - б) «Дзвінок», «Молода Україна»;
 - в) «Чайка», «Дзвінок»;
 - г) «Молода держава», «Човник».

Тема 12. Педагогічна діяльність та ідеї К.Д. Ушинського

Тестові завдання

1. *Виберіть із запропонованого списку роки життя К. Ушинського:*
- а) 1810-1881;
 - б) 1803-1865;
 - в) 1819-1897;
 - г) 1824-1870;

д) 1724-1770;

є) 1814-1861.

2. *К. Ушинський народився у місті:*

а) Москва;

б) Тула;

в) Белгород;

г) Одеса;

д) Харків;

є) Петербург.

3. *К. Ушинський у Гатчинському сирітському інституті викладав:*

а) економіку;

б) право;

в) російську словесність;

г) історію;

д) релігієзнавство;

є) рідну мову.

4. *У 1864 році К. Ушинський написав і видав підручник:*

а) «Рідне слово»;

б) «Дитячий світ»;

в) «Людина як предмет виховання (досвід педагогічної антропології)»;

г) «Педагогічна подорож до Швейцарії».

5. *Найяскравіший спадок, який може залишити своїм дітям і бідний, і багатий за К. Ушинським є:*

а) знання;

б) заповіт;

в) досвід;

г) можливість працювати і любов до праці;

д) можливість любити природу;

є) рідна мова.

6. *В 1961 році К. Ушинський написав і видав підручник:*

а) «Керівництво до викладання рідного слова»;

б) «Людина як предмет виховання»;

в) «Дитячий світ»;

г) «Людина як предмет виховання (досвід педагогічної антропології)».

7. *В якому віці К. Ушинський був призначений професором камеральних наук:*

а) 35 років;

б) 32 роки;

в) 30 років;

г) 22 роки.

8. *Основою педагогічної системи Ушинського є принцип:*

а) природовідповідності;

б) гуманізму;

в) народності;

г) наступності й послідовності.

9. Засобом морального та розумового розвитку дитини у народній школі К. Ушинського, провідним предметом навчання була:

- а) арифметика;
- б) закон Божий;
- в) елементи природознавства;
- г) основи вітчизняної історії;
- д) основи ремесел;
- є) рідна мова.

10. Найяскравішим вираженням народності за К. Ушинським є:

- а) містика;
- б) рідна мова;
- в) воля;
- г) виховання;
- д) побут;
- є) звичаї.

11. Продовжте висловлювання К. Ушинського «Мова кожного народу створюється...»:

- а) часом;
- б) історією;
- в) культурою;
- г) поколіннями;
- д) самим народом;
- є) вихованням.

12. Засобом морального та розумового розвитку дитини у народній школі К. Ушинського, провідним предметом навчання була:

- а) арифметика;
- б) закон Божий;
- в) елементи природознавства;
- г) основи вітчизняної історії;
- д) основи ремесел;
- є) рідна мова.

13. Хто з названих педагогів не був учнем і послідовником К.Д.Ушинського:

- а) Д.Д.Семенов;
- б) В.В.Водовозов;
- в) М.Ф.Бунаков;
- г) А.С.Макаренко.

14. Який метод навчання грамоти вперше у вітчизняній дидактиці обґрунтував К.Д.Ушинський:

- а) літероскладальний;
- б) поскладовий;
- в) наочний;
- г) звуковий.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УКРАЇНІ (КІНЕЦЬ ХІХ- ПОЧАТОК ХХ СТ.)

Тема 13. Суспільне дошкільне виховання в Україні в кінці ХІХ - на початку ХХ ст.

Тестові завдання

1. В якому році в Україні з'явився перший дитячий садок?
 - а) 1837 р;
 - б) 1839р;
 - в) 1841р.
2. В якому місті було відкрито перший народний дитячий садок?
 - а) Одеса;
 - б) Полтава;
 - в) Київ.
3. На які дві групи поділялися дитячі садки?
 - а) платні(приватні);
 - б) безплатні (народні);
 - в) державні.
4. На які типи поділялися дошкільні заклади?
 - а) ясла;
 - б) притулки;
 - в) майданчики;
 - г) осередки;
 - д) товариства.
5. Яке призначення майданчиків?
 - а) навчання і виховання дітей;
 - б) формування особистісних якостей;
 - в) організація дозвілля дітей, їх виховання та оздоровлення.
6. Найбільшими і найактивнішими товариствами були:
 - а) Київське товариство народних дитячих садків;
 - б) Фребелівське педагогічне товариство;
 - в) Товариство ім. Софії Русової.
7. Хто був головою Київського товариства народних дитячих садків?
 - а) К. Д. Ушинський;
 - б) С. І. Русова;
 - в) Н. Д. Лубенець.
8. У якій книзі було надруковано «План бесід предметних уроків і занять у дитячому народному садку»?
 - а) «Материнська школа»;
 - б) «Народний дитячий садок»;
 - в) «Педагогіка дитячого садка».
9. У якому році Товариство розробило «Положення про дитячі садки»?
 - а) 1900р;
 - б) 1909р.;

в) 1908р.

10. З якого року почав видаватися журнал «Дошкільне виховання» ?

а) 1912р.;

б) 1910р.;

в) 1911р.

11. Хто був редактором журналу «Дошкільне виховання» ?

а) В. Фльоров;

б) С. Тихеева;

в) Н. Лубенець.

12. Час перебування дітей у садку складав:

а) з 9-ої години ранку до 16-ої години вечора;

б) з 8-ої години ранку до 15-ої години вечора;

в) з 9-ої години ранку до 15-ої години вечора.

13. Які режимні процеси відбувалися упершій половині дня?

а) читання, письмо, лічба, бесіди;

б) ручна праця, вирізання, ліплення, грали;

в) прийом і огляд дітей, молитва, сніданок, вільні ігри на дворі.

14. Чим займалися діти у другій половині дня?

а) читання, письмо, лічба, бесіди;

б) ручна праця, вирізання, ліплення, грали;

в) прийом і огляд дітей, молитва, сніданок, вільні ігри на дворі.

15. Якою була мета Фребелівського педагогічного товариства?

а) відкриття народних дитячих садків для дітей трудящий;

б) пропаганда ідей суспільного дошкільного виховання, підготовка садівниць;

в) наукова розробка питань навчання і виховання дітей дошкільного віку.

Тема 14. Видатні педагоги - організатори і теоретики суспільного дошкільного виховання початку ХХ ст.

Тестові завдання

1. Хто сприяв зародженню суспільного дошкільного виховання в Україні на початку 20-го століття?

а) І. О. Сікорський;

б) Н. Д. Лубенець;

в) В. В. Зеньківський.

2. Хто був автором книги «Фребель і Монтессорі»?

а) І. О. Сікорський;

б) Н. Д. Лубенець;

в) В. В. Зеньківський.

3. Першочерговим завданням дитячого садка Н. Д. Лубенець вважала?

а) моральний розвиток;

б) психічний розвиток;

в) фізичний розвиток.

4. На яких принципах ґрунтується система виховання дітей у ДНЗ згідно Н. Д. Лубенець?

- а) принцип демократичності, народності, наочності;
 - б) принцип гуманізації виховання, принцип народності;
 - в) принцип народності, принцип навчання й виховання.
5. *Коли і де народилася Т. Г. Лубенець?*
- а) 21 лютого 1855 р., м. Кролевець Чернігівська губернія;
 - б) 25 лютого 1860 р., м. Київ;
 - в) 15 січня 1856 р., м. Чернігів.
6. *Як називався перший підручник Т. Г. Лубенець?*
- а) «Збірник арифметичних задач»;
 - б) «Рідна мова»;
 - в) «Загальнокорисний задачник».
7. *Які завдання повинні вирішувати осередки за задумом Т. Г. Лубенець?*
- а) формувати трудові навички господарської, ручної праці, догляд за рослинами і тваринами;
 - б) забезпечити естетичне виховання ;
 - в) сприяти всебічному розвитку дітей;
 - г) готувати дітей до школи.
8. *Коли і де народився І. О. Сікорський?*
- а) 15 травня 1842 р., м. Київ;
 - б) 26 травня 1842 р., в с. Антонове Сквирського повіту Київської губернії;
 - в) 5 червня 1842р., м. Чернівці.
9. *Головою якого товариства був Сікорський?*
- а) Київського Фребелівського товариства;
 - б) Фребелівське педагогічне товариство;
 - в) Товариство ім. Софії Русової.
10. *Яким проблемам Сікорський приділяв увагу у своїх працях?*
- а) дитячої та педагогічної психології;
 - б) соціальної психології;
 - в) морального виховання.
11. *Ефективним засобом розумового розвитку дитини Сікорський вважав:*
- а) гру;
 - б) фізичні вправи;
 - в) працю в природі.
12. *Необхідною умовою розумового розвитку за Сікорським є :*
- а) правильно організований режим для дітей;
 - б) правильно організований процес пізнання дитиною себе і навколишнього світу;
 - в) безпосередня праця в природі.
13. *В якому місті народився В.В. Зеньківський?*
- а) м. Чернігів;
 - б) м. м. Проскурів Подільської губернії;
 - в) м. Київ.
14. *Значне місце в науково – педагогічній творчості В.В. Зеньківського посідає питання:*
- а) морального виховання;

- б) трудового виховання;
- в) релігійного виховання.

15. *Найбільш відома праця В.В. Зеньківського:*

- а) «Соціальне виховання, його завдання і шляхи»;
- б) «Психологія дитинства»;
- в) «Рідна нива».

Тема 15. Суспільне дошкільне виховання в 1917-1919 рр. Педагогічна діяльність та ідеї С.Ф. Русової

Тестові завдання

1. *У якому році було створено Генеральний секретаріат освіти?*

- а) 20 червня 1918 р.;
- б) 28 червня 1917 р.;
- в) 17 січня 1919 р.

2. *Хто очолив Генеральний секретаріат освіти?*

- а) С.Ф. Русова;
- б) В.В. Зеньківський;
- в) І.М. Стешенко.

3. *Під керівництвом Генерального секретаріату було розроблено:*

- а) концепцію національної школи України, план широкої українізації;
- б) визначено основні напрямки діяльності національної школи України;
- в) концепцію про навчання і виховання дітей.

4. *Активну діяльність зі створення національної освіти поводила сформована у квітні 1917 року:*

- а) Всеукраїнська учительська спілка;
- б) Спілка педагогів-новаторів;
- в) Всеукраїнська спілка працівників освіти України.

5. *Хто очолював Всеукраїнську учительську спілку?*

- а) В.В. Зеньківський;
- б) С.Ф. Русова;
- в) І.М. Стешенко.

6. *Які напрямки діяльності мала Всеукраїнська спілка?*

- а) громадсько-політичну, педагогічно-освітню, професійну, економічну, відстоювання правових інтересів учителів;
- б) професійну і трудову діяльність;
- в) психолого-педагогічну діяльність.

7. *У якому році було відкрито Київський український народний університет?*

- а) листопад 1918 р.;
- б) вересень 1917 р.;
- в) жовтень 1917 р.

8. *Значних успіхів у створенні національних дитячих садків досягла:*

- а) європейська педагогічна громадськість;
- б) українська національна громадськість;
- в) Всеукраїнська учительська спілка.

9. Коли і де народилася С.Ф. Русова?
- а) 1856 р., м. Волинь;
 - б) 1856 р., на Чернігівщині в селі Олешні;
 - в) 1857 р., м. Проскурів Подільської губернії.
10. Коли і де був відкритий перший дитячий садок?
- а) 1872 р., м. Чернігів;
 - б) 1871 р., м. Київ;
 - в) 1870 р., м. Рівне.
11. Які два підручники С.Ф. Русова надрукувала українською мовою в Петербурзі?
- а) «Націоналізація дошкільного виховання»;
 - б) «Початкова географія»;
 - в) «Український буквар»;
 - г) «Дошкільне виховання».
12. У якому році сім'я Русових отримала дозвіл повернутися до України?
- а) 1909 р.;
 - б) 1910 р.;
 - в) 1912 р.
13. До якого товариства входила С.Ф. Русова?
- а) Київського педагогічного товариства;
 - б) Фребелівського педагогічного товариства;
 - в) Всеукраїнського товариства ім. Фребеля.
14. У яких книгах викладалася концепція українського національного дитячого садка?
- а) «Дошкільне виховання»;
 - б) «Початкова географія»;
 - в) «У дитячому садку»;
 - г) «Націоналізація дошкільного виховання».
15. Які головні принципи виховання визначила С.Ф. Русова?
- а) принцип природовідповідності;
 - б) принцип індивідуальності;
 - в) принцип національності;
 - г) принцип наступності ДНЗ і школи.
16. Що на думку Русової створює національно-етнічну атмосферу, яка повинна панувати у ДНЗ?
- а) легенди, казки, народні пісні, вірші народних поетів;
 - б) ігри, казки;
 - в) усна народна творчість.
17. Важливим завданням дошкільного виховання, за С.Ф. Русовою є:
- а) всебічний розвиток дітей;
 - б) розвиток творчих здібностей дітей;
 - в) фізичний розвиток.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ОСВІТА, СУСПІЛЬНЕ ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ, ПЕДАГОГІЧНА НАУКА В УКРАЇНІ У 20-30 РР. ХХ СТ.

Тема 16. Освіта, суспільне дошкільне виховання, педагогічна наука у 20-ті роки.

Тестові завдання

1. *Що стало основою системи української системи народної освіти 20-х р.р.?*
 - а) особистість дитини, її розвиток;
 - б) система морально-етичних поглядів;
 - в) соціальне виховання;
 - г) гуманізм та оптимізм.
2. *Основний тип дитячого закладу у 20-ті роки ХХ ст. на Україні – це:*
 - а) ясла;
 - б) будинок сімейного типу;
 - в) дитячий сад;
 - г) дитячий будинок.
3. *У Декларації «Про соціальне виховання» зазначалося про :*
 - а) принципи навчання і виховання;
 - б) роботу педагога «який уміє здійснювати роботу і в дитячому садку, і в школі, і в клубі, і на майданчику»;
 - в) злиття всіх освітньо-виховних закладів у єдиний тип дитячого закладу-будинок дитини;
 - г) мету освітнього процесу.
4. *Які педагогічні навчальні заклади входили до системи Української освіти?*
 - а) Інститут народної освіти;
 - б) Інститут суспільного виховання;
 - в) Вищі трирічні педагогічні курси;
 - г) Позашкільний навчальний заклад.
5. *Скільки років тривало навчання у педагогічних закладах?*
 - а) 4;
 - б) 3;
 - в) 1;
 - г) 2.
6. *Центральне місце в навчальному плані відводилося:*
 - а) математиці;
 - б) педагогіці мови;
 - в) вивченню дитячих закладів;
 - г) фізичному вихованні.
7. *Що сприяло зменшенню мережі дитячих садків 20-х років?*
 - а) соціальна ситуація;
 - б) нова економічна політика;
 - в) нестача фінансів;
 - г) низький рівень життя населення.
8. *Сектор дошкільного виховання при Українському науково-дослідному*

інституті педагогіки (1927) очолила:

- а) Е. Яновська;
- б) Н. Панченко;
- в) А. Гендрехівська;
- г) О. Дорошенко.

9. Перша робоча книга для педагогів дитячих садків (1927) мала назву:

- а) «Дошкільний заклад»;
- б) «Дошкільне виховання»;
- в) «Дитяча хата»;
- г) «Дитячий садок».

10. Який принцип проголошувався у системі «нового виховання»?

- а) колектив переважає особу;
- б) особистість понад усе;
- в) кожен сам за себе;
- г) пізнай спочатку себе.

11. Дошкільний відділ НКО України видав збірку під назвою:

- а) «Дошкільна освіта»;
- б) «Дошкільне виховання. Основа та матеріали»;
- в) «Суспільне виховання»;
- г) «Дошкільне виховання. Матеріали до poradника».

12. Що покладено в основу виховання програми дошкільного відділу НКО:

- а) розвиток здібностей дітей;
- б) формування навичок дошкільників;
- в) формування особистості дошкільника;
- г) набуття знань з основних дисциплін.

13. Програма «Дошкільне виховання. Матеріали до poradника» не містила розділу:

- а) навички;
- б) розвиток мови;
- в) адаптація в оточенні;
- г) орієнтація в оточенні.

14. Програма «Дошкільне виховання» розроблена для:

- а) 4 вікових груп;
- б) 1 вікової групи;
- в) 3 вікових груп;
- г) 2 вікових груп.

15. В якому місті народилася О. І. Дорошенко?

- а) Чернігові;
- б) Києві;
- в) Харкові;
- г) Миколаєві.

16. О. І. Дорошенко було заарештовано за:

- а) педагогічні погляди;
- б) активну літературну діяльність;
- в) участь у революційних подіях 1905 року;

г) участь у громадських повстаннях.

17. 1927 року Ольга Дорошенко була призначена деканом факультету соціального виховання:

- а) Київського інституту народної освіти;
- б) Харківського університету;
- в) Миколаївського інституту народної освіти;
- г) Московського інституту.

18. Книга «Дитячий садок» видана у:

- а) 1921;
- б) 1922;
- в) 1926;
- г) 1920.

19. Які розділи містила книга?

- а) помешкання дитячого садка і його обладнання;
- б) порядок денний у дитячому садку;
- в) значення дитячого саду;
- г) сімейне виховання.

20. Назвіть принцип педагогічної діяльності Дорошенко:

- а) гуманізму;
- б) науковості;
- в) природовідповідності;
- г) послідовності й систематичності.

21. Назвіть види ігор за Дорошенко:

- а) народні і вільні;
- б) сюжетні і спеціальні;
- в) дидактичні і рухливі;
- г) організовані і вільні.

22. Погляди, якого видатного педагога висвітлюються у книзі «Дитячий садок»:

- а) Ф. Фребеля;
- б) М. Монтессорі;
- в) С. Русової;
- г) Я. Коменського.

Тема 17. Суспільне дошкільне виховання, дошкільна педагогіка в 30-ті роки

Тестові завдання

1. З 1931 року почав видаватися науково-методичний журнал:

- а) «За комуністичне виховання дошкільника»;
- б) «Дошкільне виховання у колгоспі»;
- в) «Масове готування дошкільних робітників»;
- г) «Дитяча праця та відпочинок».

2. Згідно з постановою «Про заходи з упорядкування роботи дитячих садків» встановлювалася тривалість роботи дитячих садків:

- а) 8-годинна;

- б) 10-годинна;
- в) 6-годинна;
- г) 9-годинна.

3. *«Програма для дошкільних закладів» (1932) складалася з частин:*

- а) 3;
- б) 2;
- в) 4;
- г) 1.

4. *У якій частині програми передбачено на рік 16 «організуючих моментів»?*

- а) за видами діяльності;
- б) за віком дітей;
- в) за організуючими моментами;
- г) за організацією дітей.

5. *Яких розділів не містила нова програма 1934 року?*

- а) «Громадське виховання», «Фізичне виховання»;
- б) «Художня праця», «Музичне виховання»;
- в) «Розвиток мови та заняття з книжкою і картинкою», «Гра»;
- г) «Грамота», «Початки знань про природу».

6. *Для якої вікової категорії були розроблені «Програми та внутрішній розпорядок дитячого садка» 1934 року?*

- а) 4-7 років;
- б) 3-6 років;
- в) 2-6 років;
- г) 3-5 років.

7. *З метою розвитку мови вихователям рекомендувалося використовувати:*

- а) наочність;
- б) художні форми;
- в) практичні методи;
- г) народну творчість.

8. *Програма «Керівництво для вихователя дитячого садка» (1938) містила:*

- а) матеріали для керівництва;
- б) статут дитячого садка;
- в) внутрішній розпорядок дитячого садка;
- г) програмно-методичні вказівки.

9. *Виховання у 30-ті роки-це:*

- а) соціальне виховання;
- б) комуністичне виховання;
- в) моральне виховання;
- г) радянське виховання.

10. *У період комуністичної ідеології дітям прищеплювали:*

- а) антирелігійні погляди;
- б) моральні переконання;
- в) релігійні мотиви;
- г) сімейні цінності.

11. *Створення широкої мережі закладів суспільного дошкільного виховання*

зумовило:

- а) пошук фінансів для забезпечення закладу;
- б) розробку методичних видань;
- в) пошук забезпечення педагогічними кадрами;
- г) переходу до нової системи навчання і виховання.

12. Якій частині населення приділялась особлива увага суспільного виховання?

- а) знаті;
- б) селянам;
- в) жителям міста;
- г) інтелігенції.

13. Коли проходили курси суспільного виховання?

- а) квітень-травень;
- б) січень-лютий;
- в) вересень-листопад;
- г) лютий-березень.

14. Курси суспільного виховання тривали:

- а) 6 тижнів;
- б) 1 місяць;
- в) 4 тижні;
- г) 3 місяці.

15. Назвіть розділи навчальних планів дошкільних відділень педагогічних технікумів (шкіл) і дошкільних факультетів ІСВ (педагогічних інститутів):

- а) соціальний, психологічний, пізнавальний;
- б) педагогічний, природничий, науковий;
- в) методичний, анатоми-фізіологічний, економічний;
- г) соціально-економічний, загальноосвітній, педагогічний.

16. Хто був автором посібника «Живе слово в дошкільних закладах» (1933)?

- а) Ф.І. Блехер;
- б) Є.І. Тихеева;
- в) Є.О. Фльоріна;
- г) Д.В. Менджерицька.

17. Перший підручник з дошкільної педагогіки виданий:

- а) 1936 року;
- б) 1939 року;
- в) 1933 року;
- г) 1937 року.

18. Авторами першого підручника з дошкільної педагогіки були:

- а) Ф.І. Блехер, Є.О. Фльоріна;
- б) Є.І. Тихеева, М.Х. Свентицька;
- в) Ф.С. Левін-Щиріна, Д.В. Менджерицька;
- г) Х.Д. Алчевська, П.Ф. Лесгафт.

19. Скільки розділів містив підручник з дошкільної педагогіки?

- а) 13;
- б) 8;
- в) 20;

г) 4.

20. *Організація і проведення педагогічної практики 30-х років проходила:*

а) 2 етапи;

б) 4 етапи;

в) 3 етапи;

г) 6 етапів.

21. *Завершальний етап педагогічної практики передбачав:*

а) проведення пробних режимних процесів і занять;

б) ведення спостереження за роботою вихователя з подальшим її аналізом;

в) підсумок практики;

г) довгострокова самостійна робота в дошкільному закладі.

Тема 18. Педагогічна діяльність та ідеї А.С. Макаренка.

Тестові завдання

1. *Свою педагогічну діяльність А. С. Макаренко розпочав, працюючи:*

а) викладачем університету;

б) помічником учителя двокласного залізничного училища;

в) вчителем сільської школи;

г) помічником начальника в колонії для безпритульних дітей.

2. *Після закінчення однорічних педагогічних курсів А. Макаренко отримав звання вчителя:*

а) гімназії;

б) трудової колонії;

в) рідної мови;

г) початкових класів.

3. *«Криза сучасної педагогіки» Макаренка це:*

а) стаття;

б) збірник лекцій;

в) випускна робота;

г) книга.

4. *З 1920 по 1928 рік А. Макаренко:*

а) учителював в залізничній школі в Кременчуці;

б) працював над «Педагогічною поемою»;

в) працював помічником начальника відділу трудових колоній для неповнолітніх правопорушників у Києві ;

г) працював в комуні ім. Дзержинського.

5. *Який вид трудової діяльності впровадив Макаренко у комуні ім. Дзержинського?*

а) виробнича праця;

б) суспільно-корисна праця;

в) самообслуговування;

г) соціальна праця.

6. *Якому виду виховання Макаренко приділяв особливого значення?*

а) сімейному;

б) соціальному;

в) моральному;

г) фізичному.

7. В якому з творів А.С.Макаренко розкриває засади родинного виховання:

а) «Педагогічна поема»;

б) «Марш 30-го року»;

в) «Книга для батьків»;

г) «Батьківська педагогіка».

8. Головним засобом правильного сімейного виховання А. С. Макаренко вважав:

а) народні звичаї та традиції;

б) трудове виховання;

в) визнання особистості дитини;

г) приклад батьків.

9. «Книга для батьків» Макаренка складається з частин (глав):

а) 9;

б) 4;

в) 7;

г) 5.

10. Які книги Макаренка пов'язані між собою за змістом?

а) «Марш 30-го року» і «Педагогічна поема»;

б) «Книга для батьків» і «Лекції про виховання дітей»;

в) «Батьківська педагогіка» і «Книга для батьків»;

г) «Криза сучасної педагогіки» і «Педагогічна поема».

11. Дисципліна за А. С. Макаренко це:

а) метод;

б) засіб;

в) прийом;

г) результат.

12. Макаренко рекомендував дітей привчати до ділових розпоряджень батьків з:

а) 2-3 р;

б) 1,5-2 р;

в) 3,5-4 р;

г) 5-6 р.

13. Про який засіб виховання йдеться: «Має важливе значення в житті дитини, має те саме значення, яке в дорослого мають діяльність, робота, служба...»?

а) народна творчість;

б) праця;

в) гра;

г) казка.

14. Дитяча гра, на думку А.С. Макаренка, проходить стадії розвитку:

а) три;

б) дві;

в) чотири;

г) п'ять.

15. *Щоє «матеріальним центром гри» на думку А.С. Макаренка?*
- а) атрибути;
 - б) спільна діяльність;
 - в) іграшка;
 - г) результат гри.
16. *Значне місце у виховній системі А.С. Макаренка посідає:*
- а) середовище;
 - б) навчання;
 - в) усна народна творчість;
 - г) праця.
17. *За словами Макаренка головні засади виховання закладаються:*
- а) до п'яти років;
 - б) після семи;
 - в) до десяти років;
 - г) після вісімнадцяти років.
18. *Виберіть класифікацію іграшок, запропоновану Макаренком:*
- а) металеві, гумові, керамічні;
 - б) природні, штучні;
 - в) іграшки готові, іграшки напівготові, іграшки-матеріал.
 - г) м'які, пластмасові, механічні.
19. *Першочерговим завданням батьків А. С. Макаренко вважав:*
- а) виховання моральних цінностей;
 - б) матеріальне забезпечення дітей;
 - в) організація власного авторитету;
 - г) виховання особистості.
20. *Необхідною умовою правильного виховання А.С. Макаренко назвав:*
- а) чіткий режим;
 - б) рівень культури батьків;
 - в) життєва позиція сім'ї;
 - г) самостійність дітей.
21. *Продовжте вислів А. Макаренко «Найкращі діти бувають у...»:*
- а) вихованих батьків;
 - б) здорових батьків;
 - в) чесних батьків;
 - г) щасливих батьків.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. ОСВІТА, СУСПІЛЬНЕ ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ, ПЕДАГОГІЧНА НАУКА В УКРАЇНІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ. — НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

Тема 19. Розвиток освіти, суспільного дошкільного виховання, педагогічної науки в 40-90 рр.

Тестові завдання

1. Яка подія стала причиною знищення дитячих садків, шкіл, середніх та вищих навчальних закладів даного періоду?

- а) утворення Радянського Союзу;
- б) Велика Вітчизняна війна;
- в) затвердження комунізму;
- г) діяльність УРСР.

2. Якою постановою передбачалося будівництво у великих обсягах нових дошкільних закладів й відбудова відкритих у довоєнні роки?

- а) «Про розширення мережі дитячих садків і покращення їх роботи»;
- б) «Про затвердження роботи навчальних закладів»;
- в) «Про будівництво дошкільних закладів»;
- г) «Про ефективність роботи дитячих садків».

3. Створенню санаторних дитячих садків сприяло:

- а) недостатня кількість навчальних закладів;
- б) наявність дітей без батьківської опіки;
- в) велика кількість хворих дітей, дітей із слабким, підірваним здоров'ям;
- г) фінансова можливість.

4. Народний комісаріат освіти УРСР затвердив новий «Статут дитячого садка» та нову програму в:

- а) 1947 р.;
- б) 1945 р.;
- в) 1949 р.;
- г) 1946 р.

5. У травні 1951 року поновив свою діяльність журнал:

- а) «Дитячий садок»;
- б) «Суспільне виховання»;
- в) «Дошкільна освіта»;
- г) «Дошкільне виховання».

6. Центром організації методичної роботи й поширення передового досвіду стали:

- а) методичні об'єднання;
- б) науково-практичні конференції;
- в) кабінети дошкільного виховання обласних інститутів удосконалення учителів;
- г) семінари підвищення кваліфікації дошкільних працівників.

7. Програма 1953 року «Керівництво для вихователя дитячого садка» складалася з розділів:

- а) 5;
- б) 6;

в) 4;

г) 2.

8. Метою виховання в дитячому садку, згідно програми, було:

а) виховання патріотизму;

б) всебічний розвиток дитини;

в) морально-етичний розвиток підростаючого покоління;

г) виховання трудових навичок.

9. На перше місце серед засобів всебічного впливу на дитину було поставлено:

а) навчання;

б) виховання;

в) працю;

г) гру.

10. Головною формою навчання в дитячому садку визначено:

а) заняття;

б) гра;

в) праця;

г) робота в повсякденному житті.

11. Одним із істотних недоліків дошкільного виховання в країні 60-х рр. була:

а) відсутність фінансів;

б) недостатнє кадрове забезпечення;

в) відсутність єдиної послідовної системи виховання в яслах і дитячих садках;

г) мала кількість дошкільних закладів.

12. В «Дошкільному поході» післявоєнної доби було започатковано захід:

а) громадський огляд стану роботи дошкільних установ;

б) популяризація дошкільної літератури;

в) наявність методичних об'єднань;

г) широке залучення громадськості.

13. Курсову підготовку підвищення кваліфікації працівників координувати:

а) методичні об'єднання;

б) Міністерство освіти УРСР;

в) Центральний інститут удосконалення вчителів;

г) Уккранаргосп.

14. Значну допомогу дошкільним працівникам надавав:

а) Центральний інститут дошкільного виховання;

б) Міністерство освіти УРСР;

в) ЦК КП України;

г) Республіканський науково-методичний кабінет дошкільного виховання.

15. Центром популяризації та розповсюдження передового педагогічного досвіду 60-х років було:

а) науково-методичний кабінет;

б) Виставка досягнень народного господарства;

в) науково-методичні конференції;

г) Центральний інститут дошкільного виховання.

16. На початку 80-х років у СРСР була здійснена спроба:

а) збільшити мережу дошкільних закладів;

- б) удосконалити зміст виховання і навчання;
- в) реформувати освіту;
- г) об'єднання дошкільних закладів.

17. Одним із напрямів реформи було започаткування навчання дітей у школі з:

- а) 6 років;
- б) 7 років;
- в) 5 років;
- г) 7 років.

18. Перший програмно-методичний документ (1962) для нового типу дошкільного закладу, що об'єднав у собі ясла і дитячий садок мав назву:

- а) «Основні напрями реформування загальноосвітньої і професійної школи»;
- б) «Про стан та заходи по забезпеченню виконання плану будівництва дитячих дошкільних закладів в УРСР»;
- в) «Програма виховання в дитячому садку»;
- г) Програма «Радянська школа».

19. Зміст програми визначався для вікових груп:

- а) семи;
- б) двох;
- в) шести;
- г) п'яти.

20. У 70-80-ті рр. активно досліджувалися проблеми:

- а) морального виховання;
- б) розумового розвитку;
- в) статевого виховання;
- г) фізичного розвитку.

Тема 20. Педагогічна діяльність та ідеї В.О. Сухомлинського.

Тестові завдання

1. В. О. Сухомлинський народився на:

- а) Чернігівщині;
- б) Кіровоградщині;
- в) Сумщині;
- г) Миколаєві.

2. В. Сухомлинський у 1948 році:

- а) був призваний до лав Червоної армії;
- б) був тяжко поранений в бою під Ржевом;
- в) почав працювати директором середньої школи в Павлищі;
- г) очолює Онуфріївський районний відділ народної освіти.

3. «Директор школи - керівник навчально-виховного роботи» В. О. Сухомлинського - це назва:

- а) кандидатської дисертації;
- б) збірки;
- в) монографії;
- г) доповіді.

4. Перша монографія В. Сухомлинського надрукована у 1956 році:

- а) «Педагогічний колектив середньої школи»;
- б) «Виховання патріотизму у школярів»;
- в) «Виховання колективізму у школярів»;
- г) «Виховання комуністичного ставлення до праці».

5. В. Сухомлинському було присвоєно звання Заслуженого учителя школи УРСР в:

- а) 1956;
- б) 1958;
- в) 1968;
- г) 1962.

6. Найвідоміша книга В. Сухомлинського:

- а) «Серце віддаю дітям»;
- б) «Методика виховання колективу»;
- в) «Як виховати справжню людину»;
- г) «Сто порад учителю».

7. Ким хотів бачити В. Сухомлинський дітей?

- а) мандрівниками і творцями;
- б) дослідниками;
- в) вченими;
- г) гарними робітниками.

8. У Павлишській школі була створена:

- а) кімната відпочинку;
- б) спеціальний клас;
- в) спортивна зала;
- г) кімната Казки.

9. Який «метод» обрав В. Сухомлинський для навчання дітей письму та читанню («Серце віддаю дітям»)?

- а) написання букви та її запам'ятовування;
- б) малювати те, на що схожа буква;
- в) вивчати елементи букв, потім самі букви;
- г) прописування букви «в повітрі».

10. Шкільне навчання для дітей підготовчої до школи групи В. О. Сухомлинський назвав:

- а) «Школою краси»;
- б) «Школою здоров'я»;
- в) «Школою успіхів»;
- г) «Школою радості».

11. Досвід своєї роботи з дітьми підготовчої до школи групи В. О. Сухомлинський виклав у книзі:

- а) «Методика виховання колективу»;
- б) «Серце віддаю дітям»;
- в) «Виховання патріотизму у школярів»;
- г) «Як виховати справжню людину».

12. Головним завданням вихователя В. О. Сухомлинський вважає:

- а) ввести дитину в складний світ людських відносин;
- б) виховувати дитину у патріотичному дусі;
- в) бути порадником для дитини;
- г) бути опорою дитині.

13. Новаторство В. О. Сухомлинського полягає у:

- а) визначенні основних методів навчання;
- б) створенні класно-урочної системи;
- в) визначенні виховного впливу казки на особистість;
- г) визначення завдань виховання.

14. Головним завданням уроків початкової школи серед природи є:

- а) фізичне виховання;
- б) розвиток у дітей здатності до кольорового та просторового відчуттів;
- в) оздоровчий вплив;
- г) орієнтування в навколишній місцевості.

15. В. Сухомлинський обґрунтував необхідність використання в розумовому розвитку дітей:

- а) гри;
- б) праці;
- в) наочності;
- г) природи.

16. У своїх працях В.О. Сухомлинський часто згадував ім'я педагога:

- а) Марії Монтесорі;
- б) Януша Корчака;
- в) Антона Макаренка;
- г) Софії Русової.

Тема 21. Відродження національної освіти та суспільного дошкільного виховання в Україні за часів державної незалежності (1991 - 2010 рр.)

Тестові завдання

1. Закон України «Про дошкільну освіту» прийнято у:

- а) 1991 р.;
- б) 1996 р.;
- в) 2002 р.;
- г) 2001 р.

2. Гуманізація дошкільної освіти, загальнодоступність та варіативність дошкільної освіти, всебічний розвиток особистості на засадах національних і загальнолюдських цінностей, це:

- а) засоби навчання;
- б) методи навчання;
- в) принципи навчання;
- г) напрями навчання.

3. В Законі «Про дошкільну освіту» вказується про забезпечення всебічного розвитку дитини від народження до:

- а) 18 р.;

б) 7 р.;

в) 6 р.;

г) 14 р.

4. *Забезпечення права дитини на щасливе дитинство, задоволення потреб та інтересів громадян у дошкільній освіті, становлення особистості дитини, це основні:*

а) правила дошкільної освіти;

б) напрями роботи дошкільної освіти;

в) завдання дошкільної освіти;

г) принципи дошкільної освіти.

5. *Виховання дітей та молоді на культурно-історичному досвіді рідного народу, його традиціях, звичаях, обрядах, багатовіковій виховній спадщині, духовності це:*

а) родинне виховання;

б) народне виховання;

в) козацьке виховання;

г) національне виховання.

6. *«Положення про дошкільний навчальний заклад» розроблено і затверджено в:*

а) 2002 р.;

б) 1996 р.;

в) 2003 р.;

г) 1999 р.

7. *Основний нормативний документ, який визначає вимоги до змісту та обсягу дошкільної освіти в Україні:*

а) Закон України «Про дошкільну освіту»;

б) Базовий компонент дошкільної освіти;

в) Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХ століття);

г) Національна доктрина розвитку освіти.

8. *Перший Всеукраїнський з'їзд педагогічних працівників дошкільної освіти відбувся в:*

а) Києві;

б) Львові;

в) Миколаєві;

г) Харкові.

9. *Базовий компонент дошкільної освіти прийнято в:*

а) 2000 р.;

б) 1999 р.;

в) 1996 р.;

г) 2001 р.

10. *У 2002 році було прийнято окремий Закон України:*

а) «Про дошкільний навчальний заклад»;

б) «Про дошкільну освіту»;

в) «Про вищу освіту»;

г) «Про дошкільне виховання».

11. Випускники отримують кваліфікацію «вихователь дитячого садка» з терміном навчання:

- а) 5 р.;
- б) 4 р.;
- в) 3 р.;
- г) 6 р.

12. Метою дошкільної освіти є:

- а) виконання вказівок Міністерства освіти і науки;
- б) виконання рішень педради;
- в) виконання побажань батьків;
- г) формування особистості дитини, її життєвої компетенції.

13. Назвіть типи вищих навчальних закладів, що мають III-IV рівні акредитації:

- а) технікуми, інститути, академії, університети;
- б) коледжі, інститути, університети;
- в) інститути, академії, університети;
- г) технікуми, університети, академії.

14. Програма «Дитина в дошкільні роки» розроблена у:

- а) 1991 р.;
- б) 1993 р.;
- в) 1997 р.;
- г) 2001 р.

Критерії оцінювання

Тестові завдання оцінюються за номінальною шкалою (1 бал за правильний відповідь, 0 балів за неправильну відповідь). За такою шкалою оцінюється все завдання цілком, а не одна з його частин.

Підсумкова оцінка по тесту формується шляхом підсумовування набраних балів і віднесення їх до загальної кількості питань в завданні. Помноживши отримане значення на 100%, можна привести підсумкову оцінку до традиційної наступним чином:

«2 (незадовільно)» - менше 50%

«3 (задовільно)» - 50% - 70%

«4 (добре)» - 70% - 90%

«5 (відмінно)» - 90% - 100%.

Ключі до розв'язання тестів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ОСВІТНЬО-ВІХОВНОЇ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ З ДАВНІХ ЧАСІВ ДО СЕРЕДИНИ ХІХ СТ.

Тема 1. Вступ. Виховання у первісному суспільстві. Освіта і виховання у Стародавні часи, епоху Середньовіччя та Відродження

1в; 2б; 3г; 4.г; 5б; 6г ;7в; 8г; 9г; 10в; 11в; 12а; 13б; 14в; 15б; 16в; 17а.

Тема 2. Педагогічна діяльність та ідеї Я. А. Коменського

1б; 2г; 3г; 4е; 5б; 6а; 7б; 8а; 9в; 10б; 11в; 12в.

Тема 3. Педагогічні ідеї Дж. Локка

1а; 2в; 3а; 4д; 5а; 6б; 7а; 8в; 9а; 10в; 11б; 12г; 13в.

Тема 4. Педагогічні ідеї Ж-Ж. Руссо

1в; 2б; 3б; 4а; 5д; 6а; 7а; 8а; 9б; 10в; 11д; 12а.

Тема 5. Педагогічна діяльність та ідеї Й.Г. Песталоцці

1е; 2б; 3б; 4а; 5д; 6в; 7а; 8в; 9б; 10б; 11г.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУСПІЛЬНЕ ДОШКІЛЬНЕ ВІХОВАННЯ ЗА КОРДОНОМ В ХІХ — НА ПОЧ. ХХ СТ.

Тема 6. Суспільне дошкільне виховання в країнах світу в ХІХ - на поч. ХХ ст.

1б, 2а, 3в, 4б, 5а, 6б, 7а, 8в, 9а, 10б; 11а; 12в.

Тема 7. Педагогічна діяльність та ідеї Ф. Фребеля

1а, 2б, 3а, 4б, 5б, 6а , 7д , 8д , 9б , 10а; 11д; 12а; 13а; 14а.

Тема 8. Педагогічна діяльність та система М. Монтесорі

1а, 2в, 3а, 4а, 5а, 6а, 7а , 8в , 9е , 10б; 11 в; 12б.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ІСТОРІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ, ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ ІЗ СТАРОДАВНІХ ЧАСІВ ДО ПОЧАТКУ ХХ СТ.

Тема 9. Школа, педагогічна думка Київської Русі. Національна освіта в Україні в епоху Відродження (ХІІІ - ХVІІІ)

1б; 2а,б,в; 3в; 4в; 5а; 6в; 7а; 8а; 9б; 10г; 11б; 12в; 13г.

Тема 10. Освіта України в ХІХ – на початку ХХ ст.

1г; 2а; 3в; 4а; 5б; 6а; 7б; 8г; 9г; 10г; 11в; 12а.

Тема 11. Педагогічна думка в Україні у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст.

1а; 2б; 3в; 4а; 5г; 6а; 7б; 8б; 9а; 10в; 11б.

Тема 12. Педагогічна діяльність та ідеї К.Д. Ушинського.

1г; 2б; 3в; 4а; 5е; 6в; 7г; 8в; 9е; 10б; 11д; 12е; 13г; 14г.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВІХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УКРАЇНІ (КІНЕЦЬ ХІХ- ПОЧАТОК ХХ СТ.)

Тема 13. Суспільне дошкільне виховання в Україні в кінці ХІХ - на початку ХХ ст.

1б; 2в; 3а,б; 4а,в,г; 5в; 6а,б; 7в; 8б; 9в; 10в; 11в; 12в; 13в; 14б; 15в.

Тема 14. Видатні педагоги - організатори і теоретики суспільного дошкільного виховання початку ХХ ст.

1б; 2б; 3в; 4б; 5а; 6в; 7а,б; 8б; 9а; 10а; 11а; 12б; 13б; 14в; 15б .

Тема 15. Суспільне дошкільне виховання в 1917-1919 рр. Педагогічна діяльність та ідеї С.Ф. Русової.

1б; 2в; 3а; 4а; 5б; 6а; 7в; 8а; 9б; 10б; 11б,в; 12а; 13а; 14а,в; 15б,в; 16а; 17б.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ОСВІТА, СУСПІЛЬНЕ ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ, ПЕДАГОГІЧНА НАУКА В УКРАЇНІ У 20-30 РР. ХХ СТ.

Тема 16. Освіта, суспільне дошкільне виховання, педагогічна наука у 20-ті роки.

1в; 2г; 3б; 4а,в; 5б; 6в; 7б; 8в; 9б; 10а; 11г; 12б; 13в; 14в; 15а; 16в; 17а; 18б; 19а,б; 20в; 21г; 22б.

Тема 17. Суспільне дошкільне виховання, дошкільна педагогіка в 30-ті роки.

1а; 2г; 3б; 4в; 5б; 6а; 7б; 8г; 9б; 10а; 11в; 12б; 13г; 14а; 15г; 16в; 17б; 18в; 19а; 20в; 21г.

Тема 18. Педагогічна діяльність та ідеї А.С. Макаренка.

1б; 2г; 3в; 4в; 5а; 6а; 7в; 8г; 9а; 10б; 11г; 12б; 13в; 14а; 15в; 16г; 17а; 18в; 19в; 20а; 21г.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. ОСВІТА, СУСПІЛЬНЕ ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ, ПЕДАГОГІЧНА НАУКА В УКРАЇНІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ. — НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

Тема 19. Розвиток освіти, суспільного дошкільного виховання, педагогічної науки в 40-90 рр.

1б; 2а; 3в; 4а; 5г; 6в; 7а; 8б; 9г; 10а; 11в; 12а; 13в; 14г; 15б; 16в; 17а; 18в; 19а; 20б.

Тема 20. Педагогічна діяльність та ідеї В.О. Сухомлинського.

1б; 2в; 3а; 4в; 5б; 6а; 7а; 8г; 9б; 10г; 11б; 12а; 13в; 14б; 15в; 16б.

Тема 21. Відродження національної освіти та суспільного дошкільного виховання в Україні за часів державної незалежності (1991 - 2010 рр.)

1г; 2в; 3б; 4в; 5г; 6в; 7б; 8а; 9б; 10в; 11б; 12г; 13в; 14а.

Список використаних та рекомендованих джерел

1. Артемова Л.В. Історія педагогіки України: підруч. / Л.В. Артемова. - К.: Либідь, 2006. - 420 с.
2. Зайченко І.В. Історія педагогіки: підруч. / І.В. Зайченко. - К.: Видавничий дім «Слово», 2010. - 624 с.
3. Левківський М.В. Історія педагогіки: підруч. / М.В. Левківський. - К.: ЦУЛ, 2008. - 188 с.
4. Любар О.О. Історія української школи і педагогіки: навч. посіб. / О.О. Любар, М.Г. Стельмахович, Д.Т. Федоренко - К.: Знання, 2006. - 447 с.
5. Улюкаєва І.Г. Історія дошкільної педагогіки: підручник./ І.Г. Улюкаєва. - Х.: Вид-во «Діса плюс», 2015. -354 с.
6. Улюкаєва І.Г. Історія дошкільної педагогіки: / І.Г. Улюкаєва. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2016. – 424 с.
7. Улюкаєва І.Г. Історія суспільного дошкільного виховання в Україні: навч. посіб. / І.Г. Улюкаєва. - Донецьк.: ЛАНДОН ХХІ, 2013. - 238 с.
8. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки / Укладач З.Н. Борисова. - К.: Вища школа, 2004. - 511 с.
9. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки в Україні / Упорядник І.Г. Улюкаєва. - Донецьк: ЛАНДОН ХХІ, 2011.-213 с.
10. Кравець В.П. Історія освіти і школи України: навч. посіб. / В.П. Кравець. - Тернопіль, 1994. - 422 с.
11. Медвідь Л.А. Історія національної освіти та педагогічної думки в Україні: посіб. / Л.А. Медвідь. - К.: Вікар, 2003.-335 с.
12. Персоналії історії національної педагогіки: 22 видатних українських педагоги: підруч. / під заг. ред. А.М. Бойко. - К.: Професіонал, 2004. - 576 с.
13. Розвиток освіти і педагогічної думки на Україні / За ред. М.А. Ярмаченко. - К.: Радянська школа, 1991. - 381 с.
14. Сисоєва С.О. Нариси з історії розвитку педагогічної думки: навч. посіб. / С.О. Сисоєва. - К.: ЦУЛ, 2003. - 308 с.
15. Скільський Д.М. Історія української педагогіки. Ілюстрований навчальний посібник / Д.М. Скільський. - Тернопіль: Богдан, 2012. - 340 с.
16. Українська педагогіка в персоналіях: навч. посіб. в 2-х томах / За ред О.В. Сухомлинської. - К.: Либідь, 2005.

Навчально-методичне видання

Попович О.М.

ІСТОРІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Збірник тестових завдань з курсу

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ,
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>